

Høringsuttalelse – forslag til nye krav til innhold i årsrapport og oppstilling av årsregnskap for statlige virksomheter

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) er Norges ledende produsent av tilrettelagt litteratur, og yter bibliotektenester til mennesker med synshemming, dysleksi eller andre handikap som medfører vansker med å lese trykt tekst. NLB produserer og låner ut allmenn litteratur i punktskrift og som lydbøker. Lyd- og punktskriftsamlingen inneholder et bredt utvalg skjønnlitteratur og sakprosa for barn, ungdom og voksne. I tillegg produserer NLB tilrettelagt studielitteratur for studenter ved universiteter, høyskoler og fagskoler.

NLB er positiv til forslaget til endringer i årsrapportering i statlige virksomheter. De enkelte spørsmålene i høringsnotatet blir besvart og nummerert i henhold til notatets struktur.

1. Bakgrunn, formål og konsekvenser

1.1 Bakgrunn for forslaget

1.2. Forslag til nye krav

1) *Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter til statlige virksomheter?*

Etter NLBs syn er det ønskelig at det blir etablert overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter. Dersom det er behov for særskilte tilpasninger, bør dette kunne løses ved spesifikke tilleggsoppdrag fra departementet.

2) *Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?*

NLB mener tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap bør være offentlig tilgjengelig og publiseres elektronisk på de enkelte virksomheters og departementets nettside.

3) *Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?*

Vi mener informasjon som er unntatt offentligheten kan tas inn som vedlegg til årsrapporten. Dette bør likevel gjøres rent unntaksvis, slik at hovedregelen er offentliggjøring. Dersom det er behov for å unndra kortere deler, kan det være et alternativ å sladde sensitiv tekst.

4) *Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?*

NLB mener fristen for oversendelse av årsrapport med årsregnskap bør være 1. mars, men har forståelse for at større virksomheter med en mer kompleks organisering kan ønske seg en lenger frist.

1.3 Administrative og økonomiske konsekvenser

5) Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?

NLB regner i utgangspunktet med å kunne levere årsrapport og årsregnskap i henhold til de nye kravene uten hjelp og veiledning. Dersom det opprettes kurstilbud i forbindelse med endringene, vil vi imidlertid delta.

2. Forslag til inndeling av rapporten i innholdselementer

2.1. Nærmere innhold i årsrapporter

6) Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?

Årsrapportens omfang vil sannsynligvis variere i tråd med de ulike virksomheters samfunnsoppdrag og omfanget av rapporteringsmål. I stedet for en maksimumsgrense, kan det være mer hensiktsmessig å gi rettleidende rammer for omfanget.

7) Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?

NLB mener en enhetlig struktur på årsrapportene vil bidra til å gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet. Forutsetningen er imidlertid at det utarbeides en mal som sikrer god sammenheng mellom tildelingsbrev og strukturen i årsrapporten. Det kan bli hensiktsmessig å gjøre justeringer i utformingen av tildelingsbrevet.

8) Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?

Vi mener hovedregelen bør være at det ikke gis unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V, heller ikke for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter. Dersom det ansvarlige departement likevel gir unntak, må dette være forankret i virksomhetens karakter og særskilte rapporteringsbehov som følge av det.

2.2 Punkt i leders beretning

9) Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?

NLB mener det er riktig at signatur blir knyttet direkte til punkt I. Virksomhetsleder er ansvarlig for innholdet i hele årsrapporten, men å knytte signaturen til punkt I vil trolig bidra til økt vektlegging av leders beretning.

2.4. Punkt III Årets aktiviteter og resultater

10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. Ihøringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?

NLB mener det er hensiktsmessig og helt nødvendig at virksomheten kan utvide innholdet i årsrapporten til også å ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet. Den enkelte

virksomheten kan for eksempel ha kjennskap til endringer i omverden eller internt i virksomheten som ikke var kjent da tildelingsbrevet ble skrevet.

11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Etter vår mening vil det være en fordel om årsrapporten i større grad blir et strategisk dokument. Rapportering som ikke er av strategisk betydning for virksomheten kan tas inn i vedlegg.

12) Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

NLB mener anbefalingene til innhold under punkt III gir en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og ønsket om å begrense rapportens omfang. Anbefalt innhold under punkt III samsvarer i stor grad med etablert struktur og innhold i rapporter fra NLB de seneste år.

2.5. Punkt IV Styring og kontroll i virksomheten

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

NLB har ingen tilføyelser til når det gjelder krav til tilstandsrapporteringen i årsrapporten.

2.6. Punkt V Vurdering av fremtidsutsikter

14) Bør vurderingene av fremtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

Dersom fremtidsutsiktene ser ut til å gå i en retning som gir behov for endringer i gjeldende strategi, bør det fremkomme i årsrapporten.

15) I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategiplaner for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan - NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

NLB mener det i årsrapporten bør fremkomme hvordan virksomhetens aktiviteter og resultatoppnåelse bidrar til måloppnåelse innen departementets sektor. Kommentarer til langtidsplaner eller strategiplaner for sektoren kan plasseres både under del III og del V.

2.7. Punkt VI Årsregnskap

16) Er forslaget til innhold i ledelseskommentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

NLB mener ledelseskommentarene til årsregnskapet gir et dekkende inntrykk av virksomhetens regnskap og drift

17) Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

NLB mener forslaget til oppstillingen av bevilgnings- og virksomhetsregnskap vil være hensiktsmessig.

18) Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukere (departement og andre målgrupper)?

NLB mener oppstillingene gir relevant informasjon.

19) Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

NLB mener oppstillingene er fleksible nok.

20) Har dere konkrete forslag om forbedringer til

a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?

b. Leservennlighet?

c. Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?

d. Andre forhold ved oppstillingene?

20 c: Det bør settes krav til at fagsystemene som brukes for regnskap må levere rapporter iht til oppstillingskravene. Det bør være en eksportmodul som kan overføre dataene rett over i den foreslåtte oppstillingen.

20 d: Det bør fremkomme en tydeligere oppstilling av hva som skal tas med i begrepet årsverk. Her er det i dag uklart hvorvidt ekstrahjelp og vikarer skal avregnes mot ansatte i permisjoner eller ikke.